

Warszawski Szczyt Partnerstwa Wschodniego

Варшавський саміт „Східного партнерства”

През два дні - од 29 до 30 вересня 2011 р. - делегації państw członkowskich Unii Europejskiej i krajów partnerskich (Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Mołdowa i Ukrainy) oraz przedstawiciele najważniejszych instytucji UE obradowali w Warszawie nad przyszłością Partnerstwa Wschodniego oraz podsumowywali dwa lata jego funkcjonowania.

Ефектом spotkania в Варшаві є прийняття спільної декларації, яка дає чіткий сигнал усім шести країнам партнерства, що Європейський Союз готовий їм допомагати та розмовляти про їхні європейські прагнення і про форми тіснішої інтеграції. Учасники саміту погодилися, що зміцнення „Східного партнерства”, а тому числі збільшення його фінансування, необхідне, незважаючи на те, що Євросоюз бореться з економічною кризою і займається розробкою нової стратегії для держав Північної Африки. Згадана кінцева декларація містить твердження, що „Східне партнерство” має на меті створення необхідних умов для пришвидшення процесу політичного об'єднання і подальшої економічної інтеграції між Європейським Союзом і зацікавленими партнерськими країнами, маючи на увазі економічні вигоди з розвитку торгівлі товарами і послугами.

Провідним гаслом прийнятої декларації, а отже й визначальним фактором дії програми „Східного партнерства”, було поглиблення двостороннього зближення, тобто – політичного об'єднання, соціально-економічної інтеграції та мобільності. Проте наближення до принципів і практик Європейського Союзу вимагатиме реалізації партнерськими країнами інтенсивних реформ. Ці дії, у свою чергу, вимагатимуть втручання Європейського Союзу, а також підтримки ним партнерських країн, що реалізують програму реформ. Під час саміту прийнято також спеціальну декларацію однобічно стосовно ситуації у Білорусі. Паїства Unii Europejskiej i krajów partnerskich, mając na uwadze gospodarcze korzyści z rozwoju handlu towarami i usługami.

Hasłem przewodnim przyjętej deklaracji, a co za tym idzie wyznacznikiem działania programu Partnerstwa Wschodniego było pogłębienie zaangażowania dwustronnego – to jest stowarzyszenia politycznego, integracji społeczno-gospodarczej i mobilności. Jednakże zблиzenie do zasad i praktyk Unii Europejskiej będzie wymagało podjęcia przez kraje partnerskie intensywnych działań na rzecz reform. Działania te będą z kolei wymagały trwałego zaangażowania ze strony Unii Europejskiej, a także wspierania przez nią krajów partnerskich zmagających się z wymagającym programem reform. Podczas szczytu przyjęto także specjalną deklarację odnośnie sytuacji na Białorusi. Państwa Unii Europejskiej i krajów partnerskich, mając na uwadze gospodarcze korzyści z rozwoju handlu towarami i usługami.

Ефект зустрічі у Варшаві – прийняття спільної декларації, яка дає чіткий сигнал усім шести країнам партнерства, що Європейський Союз готовий їм допомагати та розмовляти про їхні європейські прагнення і про форми тіснішої інтеграції. Учасники саміту погодилися, що зміцнення „Східного партнерства”, а тому числі збільшення його фінансування, необхідне, незважаючи на те, що Євросоюз бореться з економічною кризою і займається розробкою нової стратегії для держав Північної Африки. Згадана кінцева декларація містить твердження, що „Східне партнерство” має на меті створення необхідних умов для пришвидшення процесу політичного об'єднання і подальшої економічної інтеграції між Європейським Союзом і зацікавленими партнерськими країнами, маючи на увазі економічні вигоди з розвитку торгівлі товарами і послугами.

Провідним гаслом прийнятої декларації, а отже й визначальним фактором дії програми „Східного партнерства”, було поглиблення двостороннього зближення, тобто – політичного об'єднання, соціально-економічної інтеграції та мобільності. Проте наближення до принципів і практик Європейського Союзу вимагатиме реалізації партнерськими країнами інтенсивних реформ. Ці дії, у свою чергу, вимагатимуть втручання Європейського Союзу, а також підтримки ним партнерських країн, що реалізують програму реформ. Під час саміту прийнято також спеціальну декларацію однобічно стосовно ситуації у Білорусі. Держави ЄС вкотре підкреслили своє цільове несприйняття нинішньої політики білоруської влади.

Протягом двох днів, 29-30 вересня 2011 р., делегації держав-членів Європейського Союзу, партнерських країн (Республіки Вірменія, Республіки Азербайджан, Грузія, Республіки Молдова і України), а також представники головних інституцій ЄС обговорювали в Варшаві майбутнє „Східного партнерства”. Підсумували також два роки його функціонування.

Ефект зустрічі у Варшаві – прийняття спільної декларації, яка дає чіткий сигнал усім шести країнам партнерства, що Європейський Союз готовий їм допомагати та розмовляти про їхні європейські прагнення і про форми тіснішої інтеграції. Учасники саміту погодилися, що зміцнення „Східного партнерства”, а тому числі збільшення його фінансування, необхідне, незважаючи на те, що Євросоюз бореться з економічною кризою і займається розробкою нової стратегії для держав Північної Африки. Згадана кінцева декларація містить твердження, що „Східне партнерство” має на меті створення необхідних умов для пришвидшення процесу політичного об'єднання і подальшої економічної інтеграції між Європейським Союзом і зацікавленими партнерськими країнами, маючи на увазі економічні вигоди з розвитку торгівлі товарами і послугами.

Провідним гаслом прийнятої декларації, а отже й визначальним фактором дії програми „Східного партнерства”, було поглиблення двостороннього зближення, тобто – політичного об'єднання, соціально-економічної інтеграції та мобільності. Проте наближення до принципів і практик Європейського Союзу вимагатиме реалізації партнерськими країнами інтенсивних реформ. Ці дії, у свою чергу, вимагатимуть втручання Європейського Союзу, а також підтримки ним партнерських країн, що реалізують програму реформ. Під час саміту прийнято також спеціальну декларацію однобічно стосовно ситуації у Білорусі. Держави ЄС вкотре підкреслили своє цільове несприйняття нинішньої політики білоруської влади.

Польський прем'єр-міністр Дональд Туск, виступаючи в ролі господаря саміту, підкреслив на прес-конференції, що вдалося сконкретизувати бачення

безвізового режиму для всіх зацікавлених учасників „Східного партнерства”. У свою чергу, глава Європейської ради Герман Ван Ромпей ствердив: „Партнерські держави залишаються пріоритетом для Європейського Союзу. Тому я надзвичайно радий, що нам вдалося відзначити значний прогрес, а водночас визначити наступні цілі на наступні роки”. Політичні обійми були підтримані конкретикою. Голова Європейської комісії Жозе Мануель Баррозу зазначив, що можливим є збільшення фондів, які будуть передані державам „Східного партнерства”. Європейська комісія запропонувала нові фінансові ресурси, які сприятимуть розвитку „Східного партнерства”. Загальний рівень фінансування Партнерства виріс до майже двох мільярдів євро. Учасники саміту погодилися також, що до кінця року повинні закінчитися переговори у справі Угоди про асоціацію і Угоди про зону вільної торгівлі з Україною та розпочати з Молдовою і Грузією. Держави Партнерства отримали крім того обіцянку безвізового візду до ЄС, якщо будуть виконані необхідні умови. Важливим фактом є утворення у Варшаві Академії публічної адміністрації „Східного партнерства”, яка повинна зміцнити процес розбудови демократичних державних інституцій у країнах Партнерства. Згідно з текстом кінцевої декларації одним із головних принципів „Східного партнерства” є розвиток співпраці зі всіма суспільними групами партнерських країн без посередництва уряду. Учасники варшавського саміту висловили задоволення фактом утворення Парламентської асамблеї EURONEST, збільшення ролі громадянського суспільства завдяки створенню Форуму громадянського суспільства, Форуму бізнесу „Східного партнерства” та Конференції регіональних і місцевих органів влади „Східного партнерства”.

Polityka finansowa Unii Europejskiej
Фінансова політика
Європейського Союзу

20-21 жовтня нинішнього року у Брюсселі відбулася конференція, присвячена бюджетним перспективам Європейського Союзу у 2014-2020 роках.

20-21 października w Brukseli odbyła się konferencja na temat perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

str. 2

Polska:
główny kapitał to ludzie
Польша:
основний капітал – це люди

Проект «Прозора Польща» визнано однією з найуспішніших антикорупційних ініціатив у Європі.

Projekt Przejrzysta Polska uznany został za najskuteczniejszą inicjatywę antykorupcyjną w Europie.

str. 3

Unijne ABC
Абетка Євросоюзу

Rada Europejska, Rada Unii Europejskiej, Parlament Europejski, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejski Bank Centralny.

Європейська рада, Рада Європейського Союзу, Європейський парламент, Європейська комісія, Суд Європейського Союзу, Європейський центральний банк.

str. 3

Kraje członkowskie UE
Країни-члени ЄС

Krótką informacją.

Коротка інформація.

str. 4

Українське ехо
Українське ехо

Media ukraińskie o polskiej prezydencji w UE.

Українська преса про головування Польщі у ЄС.

str. 4

Polityka finansowa Unii Europejskiej

Uchwalenie tzw. perspektywy budżetowej UE na nowy okres finansowy jest ważne zarówno dla walki z kolejną falą kryzysu, jak i dla rozwoju programów unijnych, w tym dla najważniejszego dla Ukrainy - Partnerstwa Wschodniego. W centrum dyskusji o jego przyszłości znajdują się bowiem kwestie finansowe.

Polityka finansowa jest częścią polityki gospodarczej i obejmuje politykę pieniężną (monetarną) oraz fiskalną. Swoją politykę finansową prowadzi każde z państw świata oraz każda organizacja międzynarodowa. Odpowiednia działalność w sferze finansów jest gwarancją dobrobytu i spokoju społecznego, natomiast zła – nie tylko zagraża gospodarce kraju, ale i powoduje zrywy społeczne. Te ostatnie, niestety, z powodu kryzysu gospodarczego coraz częściej wybuchają w krajach UE. Żeby naprawić sytuację Unia próbuje reformować swoją politykę gospodarczą, a przede wszystkim – finansową.

20-21 października w Brukseli odbyła się konferencja na temat perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020 (w ramach takiej dłuższej perspektywy szczegółowy budżet jest uchwalany co roku). Konferencja ta była wydarzeniem zorganizowanym z inicjatywy polskiej prezydencji w Radzie UE, we współpracy z Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim. Wzięło w niej udział 40 europosłów, 100 deputowanych parlamentów narodowych oraz przedstawiciele rządów i instytucji europejskich.

Negocjacje budżetowe to jeden z głównych punktów polskiego przewodnictwa w Radzie UE. „Kiedy przedstawiałem w Parlamencie Europejskim program polskiej prezydencji, obiecałem, i było to zobowiązaniem Polaków wobec Europy, że naszą odpowiedzią na kryzys będzie dążenie do ściślejszej integracji europejskiej” – powiedział Donald Tusk w Brukseli 20 października. Szef polskiego rządu podkreślał, że odpowiedź na kryzys gospodarczy powinna być dalsza integracja, oraz przyznał, że w dobie kryzysu i oszczędności konieczne są także działania, które zagwarantują wzrost gospodarki i zatrudnienia, finansowane z unijnego budżetu. Barroso bronił hojnego budżetu na lata 2014-2020. Podkreślał, że konieczne jest wyrównanie różnic w rozwoju całej Unii, co spowoduje, że będzie ona bardziej konkurencyjna.

Przewodniczącą Komisji Europejskiej Jose Barroso otwierając konferencję podkreślił, że oprócz walki z kryzysem i wprowadzanych oszczędności konieczne są także działania, które zagwarantują wzrost gospodarki i zatrudnienia, finansowane z unijnego budżetu. Barroso bronił hojnego budżetu na lata 2014-2020. Podkreślał, że konieczne jest wyrównanie różnic w rozwoju całej Unii, co spowoduje, że będzie ona bardziej konkurencyjna.

W sprawie wysokości unijnego budżetu 2014-2020 zdania w Unii są podzielone. Bogate kraje chcą cięć w wydatkach. Natomiast za hojnym budżetem są biedniejsze kraje Europy Środkowo-Wschodniej. Negocjacje w tej sprawie roku dopiero się rozpoczęły a ich finał spodziewany jest w przyszłym roku.

Uchwalenie tzw. perspektywy budżetowej UE na nowy okres finansowy jest ważne zarówno dla walki z kolejną falą kryzysu, jak i dla rozwoju programów unijnych, w tym dla najważniejszego dla Ukrainy - Partnerstwa Wschodniego. W centrum dyskusji o jego przyszłości znajdują się bowiem kwestie finansowe. Dlatego poznanie zasad polityki finansowej UE oraz mechanizmów formowania budżetu unijnego ma tak istotne znaczenie. Wszystkie te zasady i mechanizmy ustanowione zostały w Traktacie z Maastricht w 1992 r. Wspólna waluta euro, w której są obliczane wszystkie dochody i wydatki budżetu UE wprowadzona została w 12 krajach Unii w dniu 1 stycznia 2002 r. Obecnie euro zastąpiła waluty narodowe w 17 państwach członkowskich. Reszta krajów, w tym Polska, nie wstąpiła jeszcze do strefy euro.

Budżet UE opiera się na 8 zasadach:

- zasada jedności mówi o tym, że wszystkie wydatki wpływu Unii muszą być zawarte w jednym dokumencie;
- zasada powszechności zakłada, że wszystkie wpływy służą do finansowania wszystkich wydatków;
- zasada jednoroczności głosi, że wszystkie operacje budżetowe są wykonywane w ciągu jednego roku obrachunkowego, który obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia;
- zasada doprecyzowania polega na tym, że

budżet UE, mimo że jest jednym dokumentem, wyraźnie określa rodzaj wydatków i klasyfikuje je według ich charakteru i przeznaczenia;

- zasada stosowania wspólnej jednostki rozliczeniowej ustala walutę, w której wykonywane są wszystkie rozliczenia;

- zasada przejrzystości przewiduje publikację szczegółowego projektu budżetu oraz sprawozdania z jego wykonania;

- zasada równowagi oznacza, że unijny budżet musi być zrównoważony, czyli wydatki z niego muszą być równe dochodom;

- zasada należytego zarządzania finansami obliguje instytucje wspólnotowe oraz państwa członkowskie do dbałości o prawidłowe wykonanie budżetu.

Źródłami dochodów budżetu UE są różne rodzaje cła, pobierane w Unii, wpływy z podatku VAT oraz składka uiszczana od państw członkowskich. Rozmiar tej składki zależy od wysokości PKB każdego z krajów. W połowie 2010 r. ze względu na potrzebę ratowania słabych gospodarczo krajów strefy euro przed kryzysem został utworzony Europejski Fundusz Stabilizacji Finansowej, z którego środki wpłacone przez wszystkie kraje strefy euro, mogą zostać wydane w celu wsparcia tych z nich, które znajdują się na skraju zapasów gospodarczej. Pierwotnie fundusz ten miał dysponować sumą 440 mld euro. Później jednak postanowiono (przy dużym oporze biedniejszych krajów, takich jak Słowacja, gdzie doszło do odwołania rządu) zwiększyć tę sumę do 750 mld euro.

<http://www.premier.gov.pl>

Bezpośrednim realizatorem polityki finansowej UE od 1999 r. jest Europejski Bank Centralny. Z nim współpracują banki centralne wszystkich państw członkowskich Unii. Razem wszystkie te banki tworzą Europejski System Banków Centralnych. Zadaniem tego systemu jest definiowanie i urzeczywistnianie unijnej polityki pieniężnej oraz popieranie sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych. Oprócz tego, Europejski System Banków Centralnych przeprowadza operacje walutowe oraz zarządza rezerwami walutowymi państw członkowskich UE. W ramach Europejskiego Systemu Banków Centralnych funkcjonuje Eurosystem, czyli współpraca banków centralnych krajów, które wprowadziły euro.

Właśnie, dzięki solidarnej polityce finansowej Unia Europejska zdolała w pierwszej fali światowego kryzysu gospodarczego uratować najsłabsze swoje kraje od krachu gospodarczego. Mądre wykorzystanie istniejących oraz wypracowanie nowych mechanizmów polityki finansowej jest środkiem, który może uratować Unię od najbardziej niepożądanych skutków nowych zaburzeń w światowej ekonomii.

Natalija KATRENČIKOVA

Фінансова політика Європейського Союзу

Затвердження бюджетних перспектив ЄС на новий фінансовий період є важливим як для боротьби із новою хвилею кризи, так і для розвитку європейських програм, найголовнішою із яких для України є Східне партнерство. У центрі дискусії про його майбутнє знаходяться фінансові питання.

Фінансова політика є частиною економічної політики і охоплює грошову (монетарну) та податкову політику. Свою фінансову політику веде кожна держава світу, а також кожна міжнародна організація. Відповідна діяльність у фінансовій сфері є гарантією добробуту та суспільного спокою, погана діяльність – загрожує не лише економіці країни, але й призводить до суспільних проблем. Остання, на жаль, у зв'язку із економічною кризою, усе частіше проявляється у країнах ЄС. Щоб виправити ситуацію Євросоюз пробує реформувати свою економічну політику, і, в першу чергу – фінансову.

20-21 жовтня нинішнього року у Брюсселі відбулася конференція, присвячена бюджетним перспективам Європейського Союзу у 2014-2020 роках (у рамках таких, довгих у часі, перспектив детальний бюджет затверджується щороку). Така конференція була організована за ініціативи польського головування у Раді ЄС, у співпраці із Європейською комісією та Європейським парламентом. У ній взяли участь 40 євродепутатів, 100 депутатів національних парламентів, представники урядів і європейських інституцій.

Переговори стосовно бюджету – це один із головних пунктів польського головування у Раді ЄС. «Коли представляв у Європейському парламенті програму польського головування, то обіцяв, що було зобов'язанням поляків стосовно Європи, що нашою відповіддю на кризу буде прагнення до більш ін-

тесивної європейської інтеграції», – сказав 20 жовтня у Брюсселі Дональд Туск. Керівник польського уряду підкреслив, що відповідно на економічну кризу повинна бути подальша інтеграція, а також зніався, що в добу кризи та бюджетних заощаджень окремих держав треба серйозно трактувати голоси, які закликають обмежити витрати Євросоюзу.

Голова Європейської комісії Жозе Баррозу, відкриваючи конференцію, підкреслив, що, окрім боротьби із кризою і впровадження заощаджень, необхідними є також дії, які гарантуватимуть підвищення показників економіки та працевлаштування, що фінансуються із бюджету Євросоюзу. Баррозу відстоював щедрий бюджет на 2014-2020 роки. Він заявив, що необхідним є вирівнювання відмінностей у розвитку усього Євросоюзу, що дозволить йому бути ще більш конкурентоздатнішим.

У питанні розміру бюджету Євросоюзу на 2014-2020 роки думки у ЄС поділені. Багато країн хочуть обрізати витрати. За щедрий бюджет виступають бідніші держави Центрально-Східної Європи. Переговори у цій справі року лише розпочалися, їх завершення планується у наступному році.

Ухвалення бюджетних перспектив ЄС на новий фінансовий період є важливою подією

як для боротьби із новою хвилею кризи, так і для розвитку суспільних та політичних програм ЄС, найважливішою із яких для України є Східне Партнерство. У центрі дискусії про його майбутнє знаходяться фінансові питання. Тому знайомство із правилами фінансової політики ЄС та механізмами формування бюджету ЄС не може бути нецікавим для нас. Усі правила та механізми були визначені у Мaastrichtському договорі у 1992 р. Спільна валюта «євро», якою обираються усі прибутки та витрати бюджету ЄС була запроваджена у 12 країн Євросоюзу 1 січня 2002 р. Нині «євро» замінило національні валюти у 17 країн-членів. Решта, у тому числі Польща, не увійшли до «зони євро».

Бюджет ЄС базується на 8 правилах:

- правило єдності говорить про те, що усі витрати Євросоюзу повинні бути викладені в одному документі;
- правило універсальності передбачає, що усі впливи сприяють фінансуванню усіх витрат;
- правило одного року свідчить, що усі бюджетні операції виконуються протягом одного розрахункового року, який діє у період з 1 січня до 31 грудня;
- правило пристосування полягає у тому, що бюджет ЄС, незважаючи на те, що є одним документом, точно окреслює вид витрат і класифікує їх згідно характеру та призначення;
- правило використання спільної розрахункової одиниці визначає валюту, у якій проводяться усі розрахунки;
- правило прозорості передбачає публікацію детального проекту бюджету, а також звіту про його виконання;
- правило рівноваги означає, що бюджет ЄС мусить бути збалансованим, тобто витрати мусять дорівнювати доходам;
- правило ефективного управління фінансами накладає на інституції ЄС, а також держави-члени обов'язок дбати про правильне виконання бюджету.

Дохідними джерелами бюджету ЄС є різні види мита, які сплачуються у Євросоюзі, надходження від податку ПДВ та внески, що сплачуються країнами-членами. Розмір такого внеску залежить від розміру ВВП кожної із держав. У середині 2010 р., у зв'язку із потребою рятувати економічно слабкі країни «зони євро», перед кризою було утворено Європейський фонд фінансової стабілізації, кошти якого сплачені усіма державами «зони євро», можуть витратитися із метою підтримки тих, які опиняються на краю економічної кризи. Спочатку цей фонд мав оперувати сумою у розмірі 440 млрд. євро. Однак пізніше було вирішено (при великому спротиві бідніших держав, таких як Словаччина, де було розпушено уряд) збільшити суму до 750 млрд. євро.

Безпосереднім виконавцем фінансової політики ЄС із 1999 р. є Європейський центральний банк. Із ним співпрацюють центральні банки усіх країн-членів Євросоюзу. Разом усі ці банки утворюють Європейську систему центральних банків. Завданнями такої системи є визначення та реалізація грошової політики ЄС та сприяння безперерйного функціонування платіжних систем. Крім того, Європейська система центральних банків здійснює валютні операції та управляє валютними резервами країн-членів ЄС. У рамках Європейської системи центральних банків функціонує Євросистема, тобто співпраця центральних банків держав, які впровадили євро.

Власне, дякуючи солідарній фінансовій політиці, Європейський Союз зміг під час першої хвилі світової економічної кризи врятувати свої найслабші країни від економічного краху. Мудре використання існуючих та напрацьованих нових механізмів фінансової політики є засобом, який може врятувати Євросоюз від найбільш небажаних результатів нових розладів у світовій економіці.

Natalija KATRENČIKOVA

Polska: główny kapitał to ludzie

Польща: основний капітал – це люди

O tym, że Polska bez swoich obywateli nie zaistniałaby jako państwo, dało się słyszeć codziennie w ciągu ośmiu dni pobytu na Pomorzu. Można by było to stwierdzenie ocenić sceptycznie, bo chyba niemało słyszmy podobnych haseł na Ukrainie? Jednak to tylko na początku...

Dlaczego Polska?

Edukacyjna wizyta działaczy społecznych i dziennikarzy w polskich miastach (Szczecin, Goleniów, Kamień Pomorski i Kołobrzeg) odbyła się w ramach partnerskiego projektu "Przejrzysta Ukraina" dla Partnerstwa Wschodniego" realizowanego przez Instytut Demokracji imienia Pyłypa Orlika (Czerkasy, Ukraina) oraz Centrum Szkoleniowe Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Szczecinie (Polska). Odbyła się ona w celu popularyzacji doświadczenia Polski we wdrażaniu zasad demokratycznych w samorządach lokalnych.

Jeszcze w 2003 roku w grupie inicjatywnej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej pojawiło się pytanie, co trzeba zrobić, żeby zagwarantować otwartość i przejrzystość w lokalnych samorządach. W taki sposób pojawiła się akcja społeczna "Przejrzysta Polska".

Na początku wymieniono sześć podstawowych zasad, które miałyby stać się (i stały się) głównymi wskaźnikami skutecznego dialogu władz ze społecznością:

- przejrzystość (informacja o działalności władz lokalnych dostępna jest dla mieszkańców społeczności terytorialnej; podana na stronie internetowej, w dokumentach pisanych, może być udostępniona w razie potrzeby);
- nietolerowanie korupcji (pierwsze, czego dokonała Polska wdrażając reformy - przeprowadziła lustrację; działalność urzędników uważnie śledzą dziennikarze, opowiadając prawie o każdym ich kroku, więc przedstawiciele władz bardzo dobrze uświadamiają sobie własną odpowiedzialność przed społecznością i nigdy nie pozwalają sobie na wydawanie pieniędzy na rzeczy albo usługi, których cena jest wyższa od wynagrodzenia);
- przyłączenie społeczności (mieszkańcy nie tylko mają możliwość wzięcia udziału w podejmowaniu ważnych decyzji, osoby prawne (przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe) często dokonują pewnych działań na polecenie władz, czyli władze udzielają pełnomocnictw);
- przewidywalność (strategia rozwoju społeczności terytorialnej nie zmienia się w związku ze zmianą kierownictwa, mieszkańcy mogą śledzić plan realizacji ważnych zadań i wyniki tych działań);
- achowność (zatrudnianie osób na wszystkie stanowiska w samorządach lokalnych odbywa się w wyniku konkursu, brane pod uwagę są odpowiednie wykształcenie i poziom wiedzy, a nie więzi rodzinne);
- sprawozdawczość (władze zawsze udostępniają dane o tym, na jakie cele wydano środki z budżetu i jakie osiągnięto wyniki; z taką informacją każdy może się zapoznać na stronie interneto-

wej oraz w biuletynach drukowanych).

Jeżeli w momencie startu projektu „Przejrzysta Polska” udział w nim wzięło 15 gmin i 1 powiat, to w 2005 roku wnioski złożyło już około 800 gmin i powiatów, czyli 30 proc. takich jednostek. O poważnym podejściu wykonawców projektu do jego realizacji świadczy chociażby ten fakt, że certyfikaty dostała ponad połowa jego uczestników. Kierownik projektu Przemysław Fenrych powiedział, że wśród najważniejszych zadań, postawionych przed uczestnikami projektu, było uchwalenie przez pracowników miejscowych samorządów Kodeksu Etyki, opracowanie i wdrożenie Karty Usług świadczonych przez samorządy lokalne, zatrudnianie pracowników samorządowych wyłącznie w wyniku konkursu, przejrzystość w kształtowaniu budżetu samorządowego, otwarta współpraca z organizacjami pozarządowymi itd. Projekt Przejrzysta Polska uznany został za najskuteczniejszą inicjatywę antykorupcyjną w Europie.

Przejrzysta Ukraina

Projekt o nazwie podobnej do polskiej wystartował na Ukrainie w 2008 roku przy wsparciu lubelskiej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej. Dyrektor Centralnoukraińskiego Regionalnego Centrum Szkoleniowego „Instytut Demokracji imienia Pyłypa Orlika” Olena Gazizowa jest pewna - „Przejrzysta Ukraina nie ma alternatywy nie tylko jako akcja, ale też jako trwałe wysiłki społeczności w sprawie rozwoju samorządów lokalnych w naszym kraju. Przecież właśnie od tego, jakie będą samorządy, czy zostaną one pełnoprawnym, samowystarczalnym, skutecznym instytutem społecznym, zależy, czy stanie się (a nie tylko będzie się nazywać!) Ukraina państwem demokratycznym. (...) Przejrzysta Ukraina z jej systemem zadań jest zdolna doprowadzić ukraińskiej społeczności do wyższych poziomów samoorganizacji, porządku, współpracy, a co za tym idzie - godności i dobrobytu, których tak pragniemy”.

Obecnie w ramach projektu przygotowano kilkudziesięciu ekspertów w sektorze pozarządowym i dziennikarzy, którzy reprezentują różne regiony Ukrainy. Niewątpliwie każdy samorząd lokalny potrzebuje indywidualnego podejścia, ponieważ ukraińskie społeczności mają różny poziom rozwoju. Mimo to istnieją sprawdzone instrumenty, których przystosowanie do miejscowych realiów może przynieść oczekiwane skutki.

Bogdana STELMACH,
uczestniczka projektu „Przejrzysta Ukraina”
dla Partnerstwa Wschodniego.
Wsparcie medialne i społeczne

Pro to, że Polska bez swoich obywateli nie відбулася б як держава, доводилося чути щодня впродовж восьми днів перебування в Поморському краї. Можна було б до цього твердження поставитися скептично, бо чи ж мало подібних лозунгів чуємо в Україні? Однак це лише спочатку...

Чому Польща?

Навчальний візит громадських активістів і журналістів у польське місто Щецин, Голеньов, Камінь-Поморський і Колобжег відбувся в рамках партнерського проекту «Прозора Україна» для Східного партнерства», що його реалізують Інститут демократії імені Пилипа Орлика (Черкаси, Україна) та Щецинський регіональний центр Фондації розвитку місцевої демократії (Польща). Його метою була популяризація досвіду Польщі у впровадженні демократичних засад місцевого врядування.

Ще у 2003 році перед ініціативною групою Фондації розвитку місцевої демократії постало питання, що потрібно зробити задля забезпечення відкритості і прозорості в діяльності місцевих органів влади. Так виникла громадська акція «Прозора Польща».

Спочатку було чітко виокремлено шість основних засад, які мали стати (і стали) індикаторами якісного діалогу влади й громади:

- прозорість (інформація про діяльність органу місцевої влади є загальнодоступною для мешканців територіальної громади; розміщена на офіційному сайті, паперових носіях, може бути надана за вимогою);
- нетерпимість до корупції (перше, що зробила Польща, впроваджуючи реформи, - провела лustrację; за діяльністю посадовців дуже уважно стежать журналісти, висвітлюють мало не кожен крок, тож представники влади дуже добре розуміють власну відповідальність перед громадою і ніколи не дозволять собі витрат на речі або послуги, вартість яких перевищує заробітну плату);
- залучення громадськості (мешканці не лише мають можливість брати участь у прийнятті важливих рішень: часто юридичні особи (підприємства, громадські організації) виконують певні роботи на замовлення влади (тобто влада делегує свої повноваження);
- передбачуваність (стратегія розвитку територіальної громади не змінюється з приходом нового керівника, мешканці можуть простежити план реалізації важливих завдань і їх конкретний результат);
- факховість (працевлаштування громадян на будь-яку посаду в органі влади відбувається на конкурентній основі, відповідно до кваліфікації та рівня знань, а не за принципом «кумівства»);
- звітність (влада завжди оприлюднює дані про те, на які цілі було витрачено бюджет і які результати досягнуто; інформацію про це кожен може отримати як на сайті, так і в друкованому вигляді).

Якщо на момент старту проекту

«Прозора Польща» участь у ньому взяло 15 гмін та 1 повіт, то в 2005 році заявки на участь подало близько 800 гмін і повітів, або 30% від загальної кількості. Наскільки серйозно виконавці проекту підійшли до його реалізації свідчить хоча б те, що сертифікати отримало трохи більше половини учасників. Керівник проекту Пшемислав Фенрих зазначив, що найголовнішими завданнями, які стояли перед учасниками проекту, було ухвалення працівниками місцевої влади Етичного кодексу, розробка та впровадження в дію Карти послуг, які надає орган місцевого урядування, прийом на роботу працівників виконкому на конкурсній основі, прозорість у формуванні місцевого бюджету, відкрита співпраця з неурядовими організаціями тощо. Проект «Прозора Польща» визнано однією з найуспішніших антикорупційних ініціатив у Європі.

Прозора Україна

Проект з аналогічною до польської назвою стартував в Україні у 2008 р. за сприяння люблінської Фондації розвитку місцевої демократії. На переконання директора Центральноукраїнського регіонального навчального центру МГО «Інститут демократії імені Пилипа Орлика» Олени Газізової, «Прозорій України» альтернативи немає не тільки як акції, а й постійним зусиллям громадськості у покращенні місцевого самоврядування в нашій країні. Тому що саме від того, яким буде місцеве самоврядування, чи відбудеться воно як повноправний, самодостатній, дієздатний суспільний інститут, залежить, чи бути (не називатися!) Україною демократичною державою. (...) «Прозора Україна» з її системною завдань є тою практикою, яка здатна вивести українські громади на вищий рівень самоорганізації, упорядкованості, співпраці, а відтак - гідності та добробуту, яких ми так прагнемо».

На сьогодні проектом підготовлено кілька десятків експертів із громадського сектору та журналістів, котрі представляють різні регіони України. Безперечно, кожен орган місцевого самоврядування потребує індивідуального підходу, адже українські громади розвиваються по-різному. Проте існує напрацьований інструментарій, адаптація якого до місцевих реалій може дати бажані результати.

Bogdana STELMACH,
uczestniczka projektu „Przejrzysta Ukraina”
dla Sхідного партнерства.
Громадська та медіальна сприяння

Abecadło unijne

Європейська рада - міжурядова інституція ЄС, визначає головні напрями розвитку ЄС та його політичні пріоритети.

Rada Europejska - instytucja międzyrządowa UE, wyznacza główne kierunki rozwoju UE i jej priorytety polityczne.

Rada Europejskiego Sojuszu (Rada Ministrów) - główny organ decyzyjny UE. Pełni funkcje prawodawcze i budżetowe wraz z Parlamentem Europejskim. Zbiera się na szczeblu ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich UE lub ministrów poszczególnych resortów.

Parlament Europejski - wraz z Radą UE pełni funkcje prawodawcze i budżetowe. Eurodeputowani są wybierane przez obywateli swoich państw na 5-letnią kadencję.

Europejski sąd - wykonawczy organ władzy wykonawczej UE. Odpowiada za bieżącą politykę UE, nadzoruje pracę wszystkich jej agencji i wykonuje jej budżet. Ma wyłączne prawo proponowania aktów prawnych.

Sąd Europejskiego Sojuszu - sądowa instytucja UE. Zabezpiecza dotrzymywanie prawa.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej - instytucja sądownicza UE. Stoi na straży poszanowania prawa.

Europejski bank centralny - instytucja finansowa UE zarządzająca wspólną walutą - euro i zapewniająca ochronę stabilności cen w Unii. Odpowiada za nadzorowanie systemów bankowych w jej krajach, kształtowanie i wdrażanie polityki gospodarczej i pieniężnej UE.

Краї членків UE

Республіка Латвія
Latvijas Republika

Столиця – Рига
Площа – 64 589 км²
Населення – 2,224 млн.
Член UE од – 2004
Валута – лат
Потрави – путра, буберт

Столиця – Рига
Територія – 64 589 км²
Населення – 2,224 млн.
Член ЄС із – 2004
Валута – лат
Страви – путра, буберт

Республіка Мальта
Repubblika Malt

Столиця – Валлетта
Площа – 316 км²
Населення – 403,5 тис.
Член UE од – 2004
Валута – євро
Потрави – тімрана, аліотта

Столиця – Валлетта
Територія – 316 км²
Населення – 403,5 тис.
Член ЄС із – 2004
Валута – євро
Страви – тімрана, аліотта

Республіка Федеральна Німеччина
Федеративна Республіка Німеччина

Столиця – Берлін
Площа – 357 114 км²
Населення – 81,772 млн.
Член UE од – 1957
Валута – євро
Потрави – кїєлбаса, кїзона капуста

Столиця – Берлін
Територія – 357 114 км²
Населення – 81,772 млн.
Член ЄС із – 1957
Валута – євро
Страви – ковбаса, квашена капуста

Республіка Польща
Rzeczpospolita Polska

Столиця – Варшава
Площа – 322 575 км²
Населення – 38,200 млн.
Член UE од – 2004
Валута – злотий
Потрави – бігос, зурек

Столиця – Варшава
Територія – 322 575 км²
Населення – 38,200 млн.
Член ЄС із – 2004
Валута – злотий
Страви – бігос, зурек

Республіка Португалія
Portugalska Republika

Столиця – Лізбона
Площа – 92 391 км²
Населення – 10,677 тис.
Член UE од – 1986
Валута – євро
Потрави – бакаліау, фейжаода

Столиця – Лізбон
Територія – 92 391 км²
Населення – 10,677 тис.
Член ЄС із – 1986
Валута – євро
Страви – бакаліау, фейжаода

Українська преса о przewodnictwie Polski w Unii Europejskiej i nie tylko...

«Kwestia ukraińska» poróżniła Europę?

Unia Europejska oczekuje na polityczną decyzję Kijowa – oznajmił w Brukseli Prezydent Instytutu Górszenina Władimir Omelczenko.

Według informacji UNIAN, w Instytucie Górszenina, komentując uzgodnienia podstawowych aspektów handlowej części Umowy o Stowarzyszeniu, W. Omelczenko wyraził opinię, że «delegacja ukraińska pod przewodnictwem pierwszego Wicepremiera Andrija Klujewa wykonała pracę na «bardzo dobrym».

Pragnę również podkreślić misję Ukrainy w Unii Europejskiej. Ukraina uzyskała status najwyższej liberalizacji handlowej i celnej, który nigdy dotąd nie był jej proponowany poza Unią Europejską. Dokument już leży na stole, gotowy do podpisania. Teraz cała sprawa znajduje się w rękach politycznych władz Ukrainy».

Przy tym W. Omelczenko zauważył, że «w retoryce europejskich urzędników i polityków pojawiły się nowe intonacje. Jeszcze kilka dni temu obawiali się, że Ukraina zrezygnuje z wyboru, usunie się w stronę Rosji. Dzisiaj stronie ukraińskiej mówi się coś takiego: «Zrobiliśmy wszystko, co zależało od UE w sprawie integracji europejskiej Ukrainy. Teraz Ukraina sama ma możliwość podjęcia ostatecznej decyzji. Wybór należy do Was».

W. Omelczenko również oświadczył, że Parlament Europejski przygotowuje rezolucję w sprawie Ukrainy, w której zostanie sformułowana skonsolidowana opinia krajów członkowskich UE stosownie politycznej sytuacji na Ukrainie.

«W Brukseli doszło do poróżnienia w sprawie opinii dotyczącej warunków politycznych podpisania umowy o stworzeniu pełnej strefy handlu wolnego z Ukrainą – poinformował Prezydent Instytutu Górszenina. – Kraje tak zwanych «starych demokracji», przede wszystkim Niemcy i Francja, zajmują dość radykalne stanowisko: zawarcie Umowy o Strefie Handlu Wolnego nie jest możliwe z powodu niewykonania przez Ukrainę wymagań politycznych. Inne stanowisko zajmują kraje pochodzące z byłego obozu socjalistycznego, frontmanem których jest Polska. Według niej, należy anulować żądania polityczne względem Ukrainy».

UNIAN, 20 października 2011 roku

Węgry, Polska i Czechy oświadczyły, że nie dopuszczą Ukrainy do UE, dopóki Tymoszenko przebywa w więzieniu

Premierzy Czech, Węgier i Polski – Peter Nečas, Wiktor Orban i Donald Tusk oświadczyli, że będą sprzeciwiali się procesom eurointegracyjnym Ukrainy dopóki była Premier Ukrainy Julia Tymoszenko będzie przebywać w więzieniu.

«Mówimy otwarcie, że nie wyobrażamy sobie ratyfikacji Umowy o Stowarzyszeniu z Ukrainą w sytuacji, gdy system sądowniczy Ukrainy nie działa i dopóki była Premier Julia Tymoszenko przebywa w więzieniu» – powiedział Premier Czech Peter Nečas.

Polski Premier Donald Tusk zauważył, że obrona praw człowieka jest «najważniejszym standardem europejskim».

«Od momentu, kiedy była Premier Ukrainy Julia Tymoszenko trafiła do więzienia, wątpliwym jest to, że Ukraina odpowiada standardom europejskim» – oznajmił Tusk.

Korrespondent.net, 14 września 2011 roku

«UE nie ustąpi w sprawie Tymoszenko, gdy Ukraina rządzi «dyktator» – Brzeziński

Unia Europejska nie ustąpi w sprawie Julii Tymoszenko w warunkach, gdy Ukraina rządzi «dyktator».

Poinformował o tym czołowy amerykański ekspert od spraw geostrategicznych, były Doradca ds. Bezpieczeństwa Narodowego Prezydenta U.S.A. Jimmy'ego Cartera w Waszyngtonie, Zbigniew Brzezinski.

«Dla tych, którzy pragną widzieć Ukrainę w Europie, istnieje pokusa, aby zachować się w duchu Machiavellego. Założymy, że zapomnimy o Tymoszenko, przyjmijmy Ukrainę i wszystko będzie w porządku. Jednak jest to problem. Takie ustosunkowanie się Europy do korumpowanej, rządzonej przez dyktatora Ukrainy doprowadziłoby do tego, że korumpowana i rządzona przez dyktatora Rosja wymagałaby takiego samego ustosunkowania względem siebie. Nikt w Europie nie przystanie na takie warunki» – zaznaczył.

Gazeta.ua, 21 października 2011 roku

Українська преса про головування Польщі у Євросоюзі і не тільки...

«Українське питання» розкололо Європу?

«Європейський Союз чекає політичного рішення Києва», – заявив у Брюсселі президент Інституту Горшеніна Вадим Омельченко.

Як повідомили UNIAN в Інституті Горшеніна, коментуючи узгодження в Брюсселі основних параметрів торгової частини Угоди про асоціацію, В.Омельченко висловив думку, що «українська делегacja на чолі з першим віце-прем'єром Андрієм Клуєвим виконала роботу «на відмінно». Також хотів відзначити роль Мсії України в Європейському Союзі. Україна одержала режим найвищої торгової та митної лібералізації, який ніколи не пропонувався країні поза Європейським Союзом. Документ на столі, він готовий до підписання. Тепер справа – за політичним керівництвом України».

При цьому В.Омельченко відзначив, що «в риторичній європейських чиновників і політиків з'явилася нова інтонація. Ще кілька днів тому вони висловлювали побоювання, що Україна відмовляється від європейського вибору, дрейфує у бік Росії. Сьогодні українській стороні говорять приблизно так: «Все, що залежало від ЄС для евроінтеграції України, ми зробили. І тепер Україна має можливість сама ухвалити остаточне рішення. Ми залишаємо вибір за вами».

В.Омельченко також повідомив, що Європейський парламент готує резолюцію щодо України, в якій буде сформульована консолідована позиція країн, що входять у ЄС, з політичної ситуації в Україні.

«У Брюсселі є своєрідний розкол в думках щодо політичних умов підписання договору про створення всеосяжної Зони вільної торгівлі з Україною», – заявив президент Інституту Горшеніна. – Країни так звані «старі демократії», перш за все Німеччина і Франція, займають достатньо радикальну позицію: підписання договору про ЗВТ неможливе без виконання Україною політичних вимог. Інша позиція у групі країн – вихідців із колишнього союзу, фронтменом якої виступає Польща. Її позиція – зняти політичні вимоги до України».

UNIAN, 20 жовтня 2011 року

Угорщина, Польща та Чехія заявили, що не пустять Україну в ЄС, поки Тимошенко у в'язниці

Прем'єр-міністри Чехії, Угорщини та Польщі Петро Некас, Віктор Орбан і Дональд Туск заявили, що перешкоджатимуть евроінтеграційним процесам України доти, поки экс-Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко перебуває у в'язниці.

«Ми говоримо відкрито, що ми не можемо собі уявити ратифікацію Угоди про асоціацію з Україною в ситуації, коли судова система в Україні не працює, й доти, поки колишній Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко перебуває у в'язниці», – сказав Прем'єр-міністр Чехії Петро Некас.

Польський Прем'єр-міністр Дональд Туск сказав, що захист прав людини є «найбільш важливим європейським стандартом».

«Відтоді, як колишній Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко сидить у в'язниці, важко говорити про те, що Україна відповідає європейським стандартам», – заявив Туск.

Korrespondent.net, 14 вересня 2011 року

«ЄС не поступиться у справі Тимошенко, коли Україною править «диктатор», – Бжезінський

Євросоюз не поступиться у справі Юлії Тимошенко в умовах, коли Україною править «диктатор».

Про це заявив провідний американський геостратег, колишній радник з національної безпеки Президента США Джиммі Картера у Вашингтоні Збігнев Бжезінський.

«Для тих, хто хоче бачити Україну в Європі, існує спокуса повести себе в дусі Макиавеллі. Мовляв, забудьмо про Тимошенко, приймемо Україну і все буде добре. Втім, існує проблема. Таке ставлення з боку Європи до корумпованої, керованої диктатором України дає б підстави корумпованій та керованій диктатором Росії очікувати такого ж ставлення до себе. Ніхто в Європі не піде на такі умови», – зазначив він.

Gazeta.ua, 21 жовтня 2011 року

Вкладка wydana dzięki wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Łucku